

چشم انداز بازار ارز در عصر پساتوافق در گفت و گوی «شهروند» بایک اقتصاددان

شاید قیمت دلار زیر ۲۰ هزار تومان بیاید

ص رشد اقتصادی و افزایش تولید، سوغات عصر پس از توافق

از نگاه من دلار می تواند قیمت پایین تر از ۲۰ هزار تومان را هم تجربه کند اگر دولت مانع نشود. من نسبتا به آینده خوشبین هستم. مگر اینکه دولت ورود کند و مانع ریزش شود.

تاریخچه بانک مرکزی ایران دارد. دست کم چندین سال است که تحولات ارزی اخیر به یکی از چالش های اصلی اقتصادی کشور بدل شده است. مساله ای که «دلیری» نیز بر آن صحنه می گذارد. این کارشناس و پژوهشگر حوزه ارز در کشور معتقد است مکانیزم افزایش تورم در کشور از طریق ارز رخ می دهد. از نگاه او عواملی همچون نرخ تسعیر ارز می تواند انتظار تورمی در اقتصاد ایجاد کند. او در تبیین این مساله می گوید: «نرخ ارز در نرخ سایر کالاها و به طور کلی در تورم تاثیر گذار است. اگر دولت در این زمینه خطا کند، نمی تواند نقدینگی و تورم را مهار کند.»

بررسی تاثیر کاهش نرخ دلار بر مسکن و خودرو

«اگر نرخ ارز کاهش یابد، کالاهای وارداتی با کاهش روبه رو می شود.» دلیری با بیان این جمله به مساله تاثیر کاهش نرخ دلار بر سایر کالاها پرداخت: «در مساله خودرو، قطعات واردات کاهش می یابد، اما در تولیدات داخلی تاثیر چندانی ندارد.» این تحلیل گر معتقد است در خصوص تفاوت های قیمتی در بخش خودرو دولت باید با تعرفه گذاری در صنعت خودرو در این مساله اعمال سیاست کند. مسکن از نگاه این تحلیل گر انعطاف کمتری نسبت به کاهش نرخ ارز دارد. دلیری می گوید: «مصالح ساختمانی با توجه به تولید داخل و قیمت بالای زمین، در قیمت تمام شده مسکن تاثیر گذار است.»

تاکید بر تامین اقلام اساسی

اهمیت تامین کالاهای اساسی، موضوع دیگری است که این تحلیل گر به آن اشاره دارد. او معتقد است دولت باید با برنامه ریزی هایی که پس از کاهش قیمت ارز اعمال می کند، این کاهش را برای طبقات پایین جامعه نیز ملموس و آشکار کند. وی با اشاره به افزایش نرخ جهانی کالاهای اساسی در چند سال اخیر به دلیل شیوع کرونا ادامه می دهد: «دولت باید با نگاه حمایتی به این مساله ورود کند. اگر این حمایت صورت نگیرد، افزایش ۴ تا ۵ برابری نرخ کالاهای اساسی نیز ممکن است.» دلیری معتقد است که سهم تامین کالاهای اساسی در بودجه کشور سهم بالایی نیست و اختصاص ۱۰ هزار میلیارد تومان بودجه برای حمایت در این بخش کافی است. پیشنهاد این تحلیل گر ارایه کالاهای اساسی از طریق بن کالا و کارت اعتباری با قیمت مناسب در فروشگاه های زنجیره ای است. او این موضوع را تاثیر گذار بر مردم که از نوسانات تورم شدید جلوگیری می کند.

اهمیت ثبات در نرخ ارز

از نگاه این استاد علوم اقتصاد، دولت نباید از سیاست هایی تبعیت کند که شوک وارد بازار کند. او در تبیین این مساله می گوید: «بی ثباتی در نرخ ارز و تجربه تورم در سال های اخیر در اقتصاد ایران برجسته تر است. سیاست های تثبیت ارز می تواند اقتصاد ایران را به سمت شکوفایی سوق دهد.»

است که دولت با سیاست هایی که در بودجه اعمال می کند، مسیر را تغییر ندهد.» این تحلیل گر با نگاه انتقادی به برخی از سیاست های اقتصادی کشور معتقد است: «دولت نیابستی سیاست های تندی در قبال نرخ ارز داشته باشد، نباید هزینه خدمات خود را بالا ببرد. این سیاست گذاری ها تاثیر منفی دارد.» از نگاه دلیری هدف گذاری رشد اقتصادی هشت درصدی می تواند تاثیر منفی در کاهش قیمت ارز داشته باشد.

دلار زیر ۲۰ هزار تومان؛ ممکن یا ناممکن؟

نرخ دلار در سال ۱۴۰۱ چه میزان است؟ این پرسشی است که این روزها بسیاری از مردم مطرح می کنند. در پاسخ به این پرسش نیز ارقام و نرخ ها در شبکه های اجتماعی مطرح و عنوان می شود. برخی از کاربران ریزش احتمالی دلار را با ریزش سال های پس از جنگ و قطعنامه ۵۹۸ مقایسه می کنند.

این تحلیل گر با رد گفته هایی که در شبکه های اجتماعی در مورد گشایش ارزی و قیمت دلار مطرح می شود، می گوید: «متاسفانه در مساله گشایش ارزی اقتصاد ما به درآمدهای ارزی نیاز دارد. در سال گذشته شاهد بودیم که پیش بینی دولت دوازدهم در خصوص فروش نفت محقق نشد و علت مشکلات در تامین کالاهای اساسی هم همین بود.» از نگاه این تحلیل گر اقتصادی، ایران پس از توافق و مذاکره ریزشی را که پس از قطعنامه ۵۹۸ تجربه کرد، نخواهد دید. او در تبیین این مساله می گوید: «علت این است که هنوز زمینه ارزی ما در بحث عرضه و تقاضا به میزان مطلوب نرسیده است.»

سیگنال ها کاهشی شده است

سیگنال های بازار ارز کاهشی شده است و انتظارات در این بخش اقتصادی از نگاه کارشناسان کاهش نرخ است. این تحلیل گر اقتصادی در پاسخ به این پرسش که نرخ دلار در دوران پس از توافق چه میزان است؟ می گوید: «از نگاه من دلار می تواند قیمت پایین تر از ۲۰ هزار تومان را هم تجربه کند، اگر دولت مانع نشود و دستکاری در بازار صورت نگیرد. من نسبت به آینده خوشبین هستم، مگر اینکه دولت ورود کند و مانع ریزش شود.» دلیری معتقد است: «آینده صادرات ایران در دوران پس از توافق مطلوب است و این در بازار ارز تاثیر مثبت خواهد گذاشت.»

اهمیت هوشیاری دولت ها

ماجرای افزایش نرخ ارز در ایران، عمری به درازای

شود، تاثیری در اقتصاد حتی به صورت انتظاری دارد. انتظاری به این معنا که از لحاظ روانی بازار به تاثیرات مثبت خوشبین می شود.» او در تبیین این مساله ادامه می دهد: «خوشبینی در مورد آینده اقتصاد، سرمایه گذار را به سمت سرمایه گذاری منطقی و عقلایی سوق می دهد.» به تعبیر این اقتصاددان، سرمایه گذاری در برخی دوره های اقتصادی کشور، ریسکی و غیرعقلایی صورت گرفته است.

سال ۱۴۰۱ می تواند برای اقتصاد ایران سال رشد تولید و سرمایه گذاری باشد. دلیری می گوید: «البته این رشد مشروط به این است که دولت با سیاست هایی که در بودجه اعمال می کند، مسیر را تغییر ندهد.»

سال ۱۴۰۱؛ سال رشد اقتصادی

رشد اقتصادی موضوع دیگری است که این تحلیل گر به آن اشاره دارد. او معتقد است سال ۱۴۰۱ می تواند برای اقتصاد ایران سال رشد تولید و سرمایه گذاری باشد. دلیری می گوید: «البته این رشد مشروط به این

حسام خراسانی این روزها همه نگاه ها به شهر وین دوخته شده، جایی که مذاکرات دور هشتم مابین ایران و ۴+۱ آغاز شد. اخبار موفق دور هشتم مذاکرات احیای توافق، باعث واکنش های متعددی در سطح جهان و به ویژه در داخل کشور شده است. در پی انتشار اخبار مثبت این دور از مذاکرات ارزش پول ملی هم افزایش یافته و قیمت دلار در بازار با کاهش روبه رو شده است. این تغییرات قیمتی در چند روز اخیر شرایط امیدوارکننده ای را برای مردم نسبت به آینده اقتصادی کشور ایجاد کرده است که جا دارد ابعاد این تحولات از زاویه دقیق تری مورد واکاوی قرار گیرد. «شهروند» به همین منظور به بررسی چشم انداز بازار ارز در عصر پس از توافق در گفت و گو با «امین دلیری» اقتصاددان و تحلیل گر مسائل اقتصادی پرداخته است.

نرخ دلار پس از صعود به کانال ۳۰ هزار تومانی در ماه گذشته، روند کاهشی یافت و آرزوهای سفته بازان با افزایش ارزش پول ملی بر باد رفت. کارشناسان اقتصادی بر این باورند که زمه های توافق در روزهای اخیر، روند قیمت ارز را در بازار کاهشی کرده است. مساله ای که «امین دلیری» کارشناس و تحلیل گر مسائل اقتصادی نیز در گفت و گو با «شهروند» به آن اشاره دارد.

«امین دلیری» کارشناس و تحلیل گر مسائل اقتصادی معتقد است اقتصاد ایران با توجه به تحریم های سختی که در رابطه با انتقال و مبادلات پولی، کالایی و مسائل بیمه ای با آن مواجه بوده است، با محدودیت هایی در این سال ها روبه رو شده. بنا به گفته این تحلیل گر، اگر چه نظام مقدس اسلامی از آغاز با تحریم هایی مواجه بوده اما این تحریم های ظالمانه در دوران ریاست جمهوری ترامپ به اوج خود رسید و شرایط اقتصادی ایران را ملتهب کرد.

امیدوار به تاثیر مثبت

پیش بینی این تحلیل گر اقتصادی در مورد گشایش ارزی مثبت و امیدوارکننده است. دلیری در گفت و گو با «شهروند» می گوید: «مذاکرات و تحریم اگر برداشته

